

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. II. Solvuntur obiectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](#)

Tractatus I. Disputatio V. Proemialis. Art. V. §. II. & III.

ab aeterno non conveniebat ubique, vel in rebus esse, cum esse ubique imporet relationem DEI ad creaturas, fundatam super operationem DEI.

Itaque esse in se ipso, non dicit praesentiam, sed existentiam, & quicquid praelens est, alicui praeſens est.

4. Script. SS. PP. & ipſe D. Th. oppositi lo-

*quentur in sensu, à D. Augustino eleganter ex-
prefto in l. de nat. boni. c. 3, ubi dicit: DEUS &
supra mundum, & extra mundum non spatii loco-
rum, sed ineffabilis & singulari potentia, hoc est,
virtualem DEI contactum ad res creatas non esse
hujus universi limitibus coarctatum, quia DEUS
alia & alia in infinitum creando possit eundem
virtualem contactum in infinitum diffundere.*

§. II.

Solvuntur objectiones.

5. *O*bjeſt, tamen primò. DEUS ratione sua im-
menſitatis eodem modo se habet ubicative,
ſicut ſe haberatione ſua aeternitas durative; ſed
ratione ſua aeternitas ſe habet durative, ut verē
actu infinitè duraverit ante mundum; ergo ratio-
ne ſua immenſitatis ſic ſe habet ubicative, ut verē
actu infinitè ſit ubicatus extra mundum.

Confir. ſicut in duratione ſe habent differentia
temporis ante & poſta, ita in ubicatione ſe habent
differentia ubicationum intra & extra, ultro & ci-
tro: ergo ſicut aeternitas DEI tanquam infinita du-
ratio ipius excedit omnes differentias temporum,
ſic immenſitas tanquam infinita DEI ubicatione ex-
cedit omnes spatium & differentias ubicationum.

6. Relp. primò permisā maj. diſt. min. & reto-
rando argumentum. DEUS per ſuam aeterni-
tatem infinitè duravit ante mundum, anterioritate
formali, nego, virtuali & eminentiali, concedo; ſi
quatenus nimur DEUS potuerit alias & alias
partes anteriores temporis, creare in infinitum,
quibus omnibus ſua aeternitas coextiterit: ergo
etiam DEUS ratione ſua immenſitatis ſe ubica-
tus extra mundum exteriorit vel ulterioritate
virtuali, & eminentiali, quatenus nempe potest
alia ulteriora ſpatia in infinitum condere, in qui-
bus exiftat, concedo, formali nego.

Certè D. August. 12. de Civ. c. 5. ejusdem pen-
ſi habet & moras imaginarias ante tempus, & ſpa-
tia imaginaria extra mundum, dicens: quod si di-
cant, inaneſ effe hominum cogitationes, quibus infi-
nita imaginatur loca, cum locus nullus fit preter
mundum, responderetis, iſo modo inaniter homi-
nes cogitare preterite tempora vacationis DEI,
cum nullum tempus fit ante mundum.

7. Relp. ſecundò negando maj. ejusque ac simul
probationis paritatem. Nam aeternitas eſt proxima
& immediata ratio divinæ infinita durationis
actualis, qua proinde omnes differentias create
durationis cum infinito excessu eminenter conti-
net: atqui immenſitas DEI non eſt proxima & im-
mediata ratio ipsius actualis ubicationis; hanc
quippe denominationem non nisi temporaliter &

mediante contactu immutativo creaturarum con-
sequitur, quo non tam DEUS ipſe ſe rebus, quā
res ſibi praetentes efficit, non ut in iis contentus,
ſed ut ipſas ex eſe & in ſe continens.

Objicſies ſecundò. Sequeretur ex noſta fen-
tentia, quod DEUS poſſet mutare locum, vel eſe
à ſemelipſo diuīſis, quorum utrumque eſt abſur-
diſſimum. Prima ſequela probatur: Ponamus;
quod DEUS hunc mundum moveat motu redi-
tum, ſicut mundus non amplius occuparet hoc
ſpatium, quod modò occupat, ita nec DEUS el-
lē actu in illo loco, in quo prius fuīt. Secunda
quoque ſequela probatur: Si DEUS crearet aliū
mundum, qui huic noſtro non foret contingens,
tunc DEUS ſecundūm noſtram ſententiam ellet in
utroque mundo, & tamen non efficiat in ſpatio ima-
ginario intermedio, ergo à ſe ipſo diſtaret & eſet
diuīſis.

Reſp. nego utramque ſequelam, & primam
quidem: quia DEUS non fit rebus praelens acce-
dendo ad ipſas, ſequi iis applicando, ſed ipſas ſu-
biattrahendo & applicando, in quantum ipſe im-
motus eſas ē nihil educit, conservat, & ut dicitur ſep. 7. in ſe permanens omnia innovat. Secun-
dam verò ſequelam: quia DEUS non eſt modo
diuīſibili in creaturis, unde in illo caſu diuīſio &
diſtantia tantum ſe teneret ex parte creature, ſicut
ne corporis Christi in caelo exiſtens eſt à ſe ipſo
diuīſum, quatenus exiſtente in euchariftia, quia
in euchariftia modo indiſſolubili exiſtit.

§. III.

Corollaria.

Inferes ex dictis primò. Divinam immenſitatem ad duplex attributum conſequi: nam quatenus eſt virtualiter contactiva ſpatia, ſic ad omni-
potentiam conſequit; quatenus autem habet, ut
ſine fine & termino poſſit per infinita ſpatia di-
fundit, ſic conſequitur ad attributum infinitatis.

Inferes ſecundò. DEUM ubique eſt per eſe-
ſentiam, potentiam, & praesentiam. Per poten-
tiam (ita exponete S. D. hicq. 8. a. 3. in c.) in
quantum omnia ejus poſteſti ſubduntur, per pra-
esentiam, in quantum omnia nuda & aperta ſunt
oculis ejus. per eſentiam, in quantum adegit omni-
bus ut caſa eſſendi.

Inferes tertio contra hereticos Ubiquistas, pra-
ſentiam ubiquitatis, ſeu eſe ubique, nulli crea-
turæ eſe communicabilem, ex S. D. hic a. 4.
Nam creature aut eſt aliquid per quantitatem mol-
lis, ut corpora, vel per quantitatem virtutis, hoc
eſt operationem, ut Angelii. Si primum, tunc
habet certos dimensiones ſuam terminos, nec pro-
inde vel in infinitum extendit, vel extra illos ter-
minos in omnibus locis replicari potest. Si ſe-
condum, tunc habet limitatim ſpheraſ ſuam ac-
tivitatis, ac proinde ſicut nec in infinitum operari
ita nec eſe ubique potest.

ARTICULUS VI.

De immutabilitate DEI.

SUMMARIA.

- 1. Definitio mutationis.
- 2. Ejus diuīſio.
- 3. Veritas Catholica.

- 4. Quam evincunt rationes aſeitatis, aſtū puri, & ſimplicitatis.
- 5. Implicat creature ſimpliciter immutabilis.
- 6. Im.